

e-biuletyn

nasz region

nr 8 | 2015

Biuletyn Informacyjny
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

- ▶ Biznesowe rozmowy z funduszami w tle
- ▶ To wiedza napędza rozwój
- ▶ Przedsiębiorcy „zgarną” prawie dwa miliardy

Kontrakt Terytorialny zapięty na ostatni guzik

28 sierpnia podpisany został Aneks do Kontraktu Terytorialnego Województwa Wielkopolskiego. Umożliwia on władzom województwa wystąpienie do Ministra Infrastruktury i Rozwoju z wnioskiem o przyznanie pieniędzy na realizację Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Dokument w imieniu Wielkopolski sygnowali Marek Woźniak – marszałek województwa wielkopolskiego oraz Wojciech Jankowiak – wicemarszałek województwa wielkopolskiego. W imieniu strony rządowej swój podpis złożyła Maria Wasiak, Minister Infrastruktury i Rozwoju. Aneks przed podpisaniem zatwierdzony został przez Radę Ministrów i Zarząd Województwa Wielkopolskiego.

Dokument doprecyzowuje wysokość, sposób i warunki finansowania WRPO 2014+. MIR zobowiązał się do przekazania Wielkopolsce ponad 1,8 mld euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i 734 mln euro z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) wraz z pieniędzmi z budżetu państwa. Dodatkowo rząd potwierdził skierowanie do Wielkopolski dodatkowej puli środków w wysokości 80 mln euro, pochodzących z Funduszu Pracy na projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy, a współfinansowane z EFS. Z kolei zarząd województwa zobowiązał się do sprawnego zarządzania WRPO 2014+ i zapewnienia wkładu własnego beneficjentów (łącznie w wysokości nie niższej niż około 333 mln euro). ■

Łukasz Karkoszka

Biznesowe rozmowy z funduszami w tle

Przedstawiciele wielkopolskiego biznesu, samorządów lokalnych oraz warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych wzięli udział w spotkaniu „Kapitał dla rozwoju”, które 3 września odbyło się w Sali Sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Poznańska konferencja była piątą z serii kilkunastu spotkań regionalnych, organizowanych w największych miastach wojewódzkich przez Giełdę Papierów Wartościowych we współpracy z marszałkami województw. W trakcie kolejnych konferencji uczestnicy dowiadują się m.in. jak skutecznie pozyskać dotacje w nowej perspektywie unijnej 2014-2020 oraz jak firmy i samorządy mogą zdobyć środki na rozwój poprzez rynek kapitałowy.

W trakcie spotkania Hubert Zobel, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego mówił o możliwościach WRPO 2014+. Zaznaczył, że choć na realizację projektów w regionie przeznaczonych zostanie ponad 2,5 mld euro, to jednak wkład własny beneficjentów będzie musiał być nieco wyższy niż dotychczas. Kolejni prelegenci podkreślali, że jedną z możliwości pozyskania pieniędzy na wkład własny, może być rynek kapitałowy, na którym można znaleźć źródło finansowania przedsięwzięć unijnych.

W spotkaniu udział wzięli m.in. Hubert Zobel (w środku) i Jacek Socha (po prawej)

Lukasz Karłowski

Jak wskazywał Jacek Socha – wiceprezes PwC, Giełda Papierów Wartościowych ma ogromny potencjał – notowanych jest na niej ok. 900 spółek. Podkreślał też, że rynek kapitałowy jest dziś znacznie bardziej elastyczny niż sektor bankowy.

Na możliwości związane z wydatkowaniem unijnych funduszy zwróciła uwagę Patrycja Wolińska-Bartkiewicz, dyrektor zarządzający Pionu Funduszy Europejskich BGK. Przypomniała, że Polska ma do wydania ponad 82 mld euro, z czego 30 mld euro przypada na regiony. Zaznaczyła przy tej okazji, że Wielkopolska

Samorządowcy i przedsiębiorcy zapoznali się z możliwościami wykorzystania instrumentów rynku kapitałowego w finansowaniu przedsięwzięć.

Łukasz Kartoszka (2x)

jest liderem wykorzystania Funduszy Europejskich. Podczas panelu dyskusyjnego „Efektywne sposoby wykorzystania instrumentów rynku kapitałowego w celu finansowania inwestycji” eksperci i przedsiębiorcy przedstawiali korzyści i zagrożenia wynikające z wejścia na giełdę. Podsumowując spotkanie Grzegorz Zawada – wiceprezes zarządu Giełdy Papierów Wartościowych, zaznaczył, że rynek kapitałowy jest od lat ważnym elementem wspierającym polską go-

spodarkę. Jego znaczenie w najbliższych latach będzie jeszcze większe. Warto więc pomyśleć o tym, by środki na wkład własny w ramach projektów unijnych, pozyskać właśnie na rynku kapitałowym. Patronat nad projektem „Kapitał dla rozwoju” sprawuje Ministerstwo Skarbu Państwa i Pracodawcy III RP. Szczegółowe informacje na temat projektu można znaleźć na stronie: www.gpw.pl/kdr. ■

(ŁK)

To wiedza napędza rozwój

Robert Romanowski

Rozmowa z dr. Robertem Romanowskim z Katedry Handlu i Marketingu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

■ Dlaczego budowanie gospodarki opartej na wiedzy i wykorzystaniu w praktyce wyników badań naukowych jest tak ważne?

■ Wprowadzenie pojęcia gospodarki opartej na wiedzy przypisuje się Lesterowi Thurowowi, który w ten sposób określał gospodarkę amerykańską w latach 90. XX wieku, w której głównym czynnikiem stymulującym rozwój było nastawienie społeczeństwa amerykańskiego na

tworzenie nowych technologii i masowa edukacja technologiczna. Po prostu wiedza stała się najważniejszym czynnikiem produkcji w XXI wieku.

Unia Europejska w 2001 roku, zdefiniowała jasne cele dla Europy na nadchodzące dziesięciolecie: dogonić USA w rozwoju gospodarczym do 2010 roku przy stosowaniu założeń rozwoju zrównoważonego i dążeniu do pełnego zatrudnienia. Cel ten planowano osiągnąć podnosząc wydatki na naukę do 3% PKB. Już w 2005 roku oceniono, że cel – przy ówczesnej polityce innowacyjnej – jest niemożliwy do osiągnięcia. Powodów było kilka, ale za jeden z najważniejszych uznano zbyt małe powiązania nauki i biznesu w porównaniu z gospodarką amerykańską. Dziś coraz częściej mówi się o gospodarce napędzanej wiedzą, w której wiedza powinna być komercjalizowana w postaci innowacji technicznych i ekonomicznych.

Josef Alois Schumpeter udowodnił, że innowacje są głównym czynnikiem rozwoju gospodarczego. Przy czym w pierwszych latach swej kariery naukowej, dominującą rolę tworzenia innowacji przypisał małym, elastycznym firmom zarządzanym przez kreatywnych przedsiębiorców, co miało doprowadzić do upadku duże, zbiurokratyzowane przedsiębiorstwa (tzw. „kreatywna destrukcja”). Jednak po II wojnie światowej zmienił ten pogląd, twierdząc, że to duże firmy są naturalnym środowiskiem tworzenia innowacji przełomowych (tzw. druga hipoteza Schumpetera). Jego ustalenia mają kolosalny wpływ na

dzisiejszą politykę innowacyjną, bowiem w Unii Europejskiej przyjęto założenie, że pomoc publiczna w zakresie działalności innowacyjnej (B+R) powinna być kierowana do przedsiębiorstw małych i średnich (MŚP), bo duże sobie poradzą.

■ **Eksperti podkreślają, że należy zintensyfikować współpracę między samorządami lokalnymi, sektorem naukowo-badawczym i przedsiębiorcami. Jak tego typu współpraca przyczynia się do podniesienia poziomu innowacyjności regionu?**

■ Odbywa się ona zgodnie z założeniami modelu potrójnej helisy (MPH), w której każda ze stron relacji nauka – biznes – administracja, nie tylko wspiera działania B+R pozostałych podmiotów, ale też przyjmuje role nominalnie przypisane pozostałym stronom. Oznacza to, że uniwersytety zaczynają być przedsiębiorcze – stają się przestrzenią dla powstawania przedsiębiorstw, stają się kluczowymi animatorami społeczności lokalnej wpływając często na decyzje administracji lokalnej i regionalnej. Firmy z kolei, dzieląc się wiedzą, szkoląc pracowników czy uczestnicząc w projektach naukowych, rozwijają funkcje edukacyjne czy nawet akademickie (niektóre firmy mają np. prawa do nadawania tytułu doktora). Urzędy, działając według założeń nowego zarządzania publicznego, także upodabniają się do przedsiębiorstw, a kształcąc swoich pracowników – do uczelni. Co ważne, między stronami pojawiają się podmioty pośrednie, takie jak inkubatory przedsiębiorczości, parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii, ale też centra obsługi inwestorów i eksporterów w urzędach. Powiązania między stronami modelu mogą mieć charakter dwustronny, ale

prawdziwą synergę osiąga się w modelu trójstronnym, gdy wszystkie strony wspólnie opracowują założenia i cele rozwoju kraju i regionu (czy nawet powiatu/gminy) w ramach narodowych i regionalnych strategii innowacji (w okresie 5-15 lat) oraz strategii typu foresight (w okresie 15-100 lat). Współpraca ta powinna opierać się na zrozumieniu potrzeb innych stron i dopasowaniu swoich zasobów i działań do wspólnej wizji kraju czy regionu. Ważne, by podmioty funkcjonujące w regionalnych i lokalnych systemach innowacji miały jasno zarysowaną ścieżkę rozwoju wraz z możliwymi instrumentami wsparcia w następującym układzie: przedsiębiorczość – innowacyjność – internacjonalizacja. Współpraca w MPH, będąca bazą dla systemów innowacji na wszystkich poziomach, powinna bowiem prowadzić do podejmowania działalności międzynarodowej, zarówno w odniesieniu do eksportu produktów wielkopolskich przedsiębiorstw, jak i działalności badawczej, naukowej i dydaktycznej pracowników nauki. Administracja powinna wspierać internacjonalizację, tak jak ma to miejsce w takich krajach jak Niemcy, USA, Korea Południowa, Japonia czy Chiny. Często polskich przedsiębiorców pozostawia się osamotnionych w walce z problemami występującymi w ekspansji na rynki zagraniczne, które są chronione formalnie i nieformalnie przez tamtejszą administrację.

■ **W jakich obszarach powinna zostać wzmocniona współpraca sektora nauki z przedsiębiorcami w najbliższych latach? Jak przekonać przedsiębiorców do rozwoju kreatywnej działalności?**

■ Przedsiębiorcy są racjonalni i w większości podejmują działania w oparciu o kalkulację wymaganych zasobów,

ryzyka i oczekiwanych korzyści, przy czym ekonomia behawioralna przekonuje, że znacznie bardziej obawiamy się straty posiadanych zasobów, niż utraty przyszłych korzyści, nawet obarczonych niewielkim ryzykiem. Oznacza to, co zresztą potwierdzają badania prowadzone przez zespół prof. dr hab. Wandy M. Gaczek, że wielkopolskie przedsiębiorstwa jeszcze niedawno wołały angażować się w przedsięwzięcia o niskim poziomie innowacyjności, ale jednocześnie mało ryzykowne (niewielki zysk, ale pewny). W takiej sytuacji nieodzowne jest szeroko pojęte wsparcie publiczne. Wciąż mamy duże niewykorzystane rezerwy w Wielkopolsce na styku nauka – biznes. Dotyczy to zarówno tak prozaicznych działań jak pisanie prac awansowych na potrzeby jasno zdefiniowanych problemów biznesowych danej firmy, ale też bardziej skomplikowanych wspólnych badań stosowanych czy rozwojowych, prowadzonych przez naukowców na rzecz wielkopolskich przedsiębiorstw. Myślę, że najważniejsze jest jednak przyjęcie założenia, że innowacje powinny być wstępem do eksportu. Jeśli bowiem pomoc publiczna zostanie skierowana do przedsiębiorstwa, które deklaruje podjęcie działalności innowacyjnej pozwalającej podbić rynek regionalny, to taka pomoc jednej firmie będzie uderzać w inne firmy w regionie, które takiej pomocy nie uzyskały (w teorii gier mówi się w takim wypadku o „grze o sumie zerowej”). Synergię w ramach pomocy publicznej można osiągnąć, jeśli przedsiębiorstwa z regionu, najlepiej współpracując ze sobą np. w ramach klastra, będą rozszerzać swoją działalność na inne regiony i kraje. Czas już odejść od stwierdzenia, że „najgorszym konkurentem jest mój sąsiad”. Czas, by zacząć budować lokalne i regionalne konsorcja wielkopolskich firm, które będą wykraczać w definiowaniu celów biznesowych

poza granice regionu. Takiemu podejściu sprzyja nowa alokacja finansowa polityki spójności na lata 2014-2020.

■ **W obecnej perspektywie na wspieranie działań innowacyjnych przeznaczono ogromną pulę pieniędzy. Jaką rolę w kreowaniu innowacji odgrywają regionalne programy operacyjne?**

■ Nowoczesna gospodarka nie może funkcjonować bez pomocy publicznej, czego przykładem są wymienione wcześniej największe gospodarki światowe, choć nie zawsze ta pomoc przyjmuje postać polityki spójności. Działania prowadzone w ramach WRPO były w latach 2007-2013 uzupełniane działaniami finansowanymi z innych programów operacyjnych, które pozwalają realizować krajową politykę w regionie. Z dostępnych danych wyciągnąć można wniosek, że wszystkie założone cele dotyczące polityki innowacyjnej zostały osiągnięte. Z punktu widzenia zadań lokalnego systemu innowacji stosunkowo niewielkie środki zostały przeznaczone na wsparcie internacjonalizacji, ale wynikało to z założeń programowych w całej Polsce. Internacjonalizacja była jednak silnie eksponowana w zaktualizowanej Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski i władze regionu miały czas, by przygotować się do nowych wyzwań. Na szczęście, w alokacji 2014-2020 przeznaczono znacznie więcej środków na wsparcie działalności eksportowej i międzynarodowej.

■ **Jak Pan ocenia stopień innowacyjności wielkopolskich przedsiębiorstw?**

■ Poprawia się. W badaniach, które prowadziliśmy z zespołem prof. dr hab. Wandy Gaczek od 2003 roku, przed

wejściem do Unii Europejskiej innowacyjność przedsiębiorstw w Wielkopolsce opierała się albo na kopiowaniu rozwiązań, które odniosły sukces na rynku, albo na przenoszeniu rozwiązań technologicznych, niekoniecznie najnowszych, z zagranicznych „spółek-matek” do polskich „spółek-córek” (VW, GSK, Beiersdorf, MAN i inne). Do rzadkości należały firmy polskie, które podejmując działalność innowacyjną były w stanie konkurować skutecznie na rynkach zagranicznych. Do chlubnych wyjątków należały wtedy, i należą do dziś, takie firmy i organizacje jak Solaris, Duda, klaster bryczkarski z Gostynia czy klaster kotlarski z Pleszewa. Sytuacja zmieniła się w ostatnich 10 latach na korzyść, bowiem bazując na innowacyjności marketingowej, która zawsze była domeną firm wielkopolskich, polegającej na dopasowaniu produktów do potrzeb i wymagań klientów, przedsiębiorstwa w Wielkopolsce zaczynają coraz częściej wprowadzać innowacje techniczne, głównie produktowe, ale też procesowe. Należy jednak zaznaczyć, że o ile przed 2000 rokiem innowacje techniczne były traktowane jako najważniejszy czynnik podnoszący poziom innowacyjności regionu, o tyle w XXI wieku innowacje ekonomiczne, czyli marketingowe i organizacyjne, zaczęły być traktowane jako równorzędne. Dużym przełomem w tym zakresie była rewolucja w branży telefonii komórkowej, w której firma Apple, wprowadzając smartphone’a bazującego na dotychczasowych rozwiązaniach technicznych, ale całkowicie zmieniającego funkcje użytkowe telefonów komórkowych, głównie poprzez dostęp do internetu, doprowadziła do upadku Nokii, ówczesnego lidera rynku światowego. Obecnie w sektorach wysokiej techniki design i nowe modele biznesu zaczynają być ważniejsze od ochrony rozwiązań technicznych. Sytuacja ta może być dużą szansą dla polskich i wielkopolskich firm, które przy ograniczonym dostępie do taniego

kapitału i dużej kreatywności Polaków są w stanie nadgonić zapóźnienia w rozwoju gospodarczym.

Niestety należy też wspomnieć o upadku najbardziej innowacyjnej firmy wielkopolskiej ostatniego stulecia, czyli zakładów H. Cegielski Poznań S.A., co było konsekwencją upadłości Stoczni Gdańskiej. Warto zastanowić się nad stworzeniem regionalnych narzędzi przeciwdziałających upadłościom strategicznych dla regionu i kraju przedsiębiorstw, tak jak zrobili to Amerykanie w odniesieniu do rodzimych fabryk samochodów w latach 70. czy Niemcy i Francuzi w obronie swoich stocznii w czasie kryzysu finansowego w 2008 roku.

■ **W jakich sektorach województwa wielkopolskiego drzemie największy potencjał rozwojowy? Czy środki dostępne w ramach WRPO 2014+ pomogą wykreować „modę na innowacje” wśród przedsiębiorców?**

■ Nie chodzi o wykreowanie mody na innowacje, tylko o rzetelną kalkulację. Działalność innowacyjna jest obciążona ryzykiem i każdy przedsiębiorca zdaje sobie z tego sprawę. Nie zawsze też lider, który pierwszy wprowadził innowację na rynek, zarabia najwięcej. Dlatego niezbędne jest tworzenie regionalnych, a jeszcze lepiej lokalnych systemów innowacji, których głównym zadaniem, poza wspieraniem internacjonalizacji, powinno być ograniczenie ryzyka wprowadzania innowacji. Najdroższe są zawsze prace rozwojowe, często prowadzone w ramach prac naukowych, dlatego wymuszenie w ramach polityki spójności częstszej komercjalizacji wiedzy jest krokiem w dobrą stronę – naukowcy mają dorobek, firma ma innowacyjny produkt, administracja ma wyższe podatki, a społeczeństwo lokalne – wyższe wynagrodzenia. Bardzo słabo wykorzystywany jest ten ostatni podmiot lokalnego syste-

mu innowacji, z którym nie za bardzo wiadomo co robić w kontekście innowacji. Jednak są na świecie prowadzone programy otwartych innowacji (ang. „open innovations”), bazujące na pomysłach społeczeństwa opartego na wiedzy, rozwiązania „tryvertisingu”, polegające na testowaniu prototypów w zamkniętej grupie świadomych konsumentów czy takie projekty jak program robotyzacji prowadzony przez Samsunga, w którym koreańskie gospodynie domowe testują w badaniach panelowych zaawansowane technologicznie maszyny, które niedługo będą podbijać rynki zagraniczne. Jeśli chodzi o sektory, w których drzemie największy potencjał rozwojowy, to problem ten został formalnie rozstrzygnięty poprzez zdefiniowanie tzw. inteligentnych specjalizacji w ramach zaktualizowanej Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski. Ich wybór należy uznać za właściwy, uwzględnia bowiem zarówno sektory od lat decydujące o sile Wielkopolski, jak i sektory, których rozwój będzie wyzwaniem dla całego środowiska gospodarczego w nadchodzących latach. W ramach specjalizacji nazwanej „Rozwojem opartym na ICT”, warto wspomnieć o sektorze nowoczesnych usług biznesowych (BPO/SSC), którego dynamika wpisuje się w ogólnoswiatowy trend przenoszenia centrów usług wspólnych i innych korporacyjnych

procesów biznesowych do krajów Europy Środkowej, wśród których Polska jest liderem. Pozycja Poznania w tym sektorze jest nieadekwatna do posiadanego potencjału zarówno kadrowego, jak i biurowego.

Alokacja 2014-2020 jest ostatnim tak dużym zastrzykiem pieniędzy publicznych w Polsce. Po roku 2020 fundusze dostępne w ramach polityki spójności zostaną znacznie ograniczone. Nie możemy zmarnować tej okazji. Pieniądze publiczne wydawane w latach 2007-2013 można było wydać lepiej. Na przykład głównym beneficjentem projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w Polsce były podmioty organizujące szkolenia. Nie do końca sprawdziły się też działania służące budowie e-administracji. Natomiast, jak wynika z moich badań, bardzo korzystnie ocenić należy pomoc publiczną przeznaczoną na działalność B+R oraz wsparcie innowacyjnych programów nauczania na wszystkich poziomach edukacji. Dlatego niezmiernie cieszy fakt zwiększenia środków na te właśnie cele w najbliższych latach. ■

Rozmawiał:
Łukasz Karkoszka

Przedsiębiorcy „zgarną” prawie dwa miliardy

Konkurencja i innowacyjność to kluczowe słowa, którymi można opisać kierunek, w jakim mają podążać przedsiębiorcy ubiegający się o wsparcie Unii Europejskiej. Na najlepsze projekty w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym przeznaczono do 2020 roku prawie 470 mln euro, czyli niemal 2 mld złotych. Takiego zastrzyku finansowego wielkopolscy przedsiębiorcy nie mieli jeszcze nigdy.

Po te ogromne pieniądze już można sięgać. Właśnie trwa pierwszy nabór wniosków o dotacje unijne. Do 6 października wnioski można składać na projekty w ramach działania 1.4 Internacjonalizacja regionalnej gospodarki, a dokładniej – poddziałania 1.4.1, które zakłada kompleksowe wsparcie rozwoju działalności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych dla przedsiębiorstw posiadających plan rozwoju eksportu. Na wszystkie projekty zarezerwowano prawie 20 mln złotych.

Kto może ubiegać się o te pieniądze?

– *Projekty mogą być bardzo różnorodne, choć ich wspólnym mianownikiem musi być element działania na rynkach zagranicznych* – mówi Hubert Zobel, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. – *Może to być na przykład doradztwo i opracowanie w zakresie wdrożenia nowych modeli biznesowych, poszukiwa-*

nie partnerów na rynkach docelowych poprzez tworzenie analiz i opracowań czy też doradztwo w kwestiach strategii finansowania przedsięwzięć eksportowych. Przy czym maksymalne wsparcie takiego projektu może wynieść 700 tysięcy złotych, a dotacja może sięgnąć 85 procent kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Wsparcie to udzielane jest w ramach pomocy de minimis, co oznacza, że nie jest traktowane jako naruszenie zasady konkurencyjności na rynkach Unii Europejskiej.

Co ważne, projekty mogą także otrzymać wsparcie na wydatki inwestycyjne, np. zakup sprzętu komputerowego czy wyposażenie. Koszty te nie mogą jednak przekroczyć 50 procent całości przedsięwzięcia.

Następne konkursy w kolejce

Obecny nabór to dopiero „skromny” początek. Pod koniec września ogłoszony zostanie kolejny konkurs dla przedsiębiorców. Działanie 1.5 (poddziałanie 1.5.2), sklasyfikowane w Osi priorytetowej I Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka to – można śmiało powiedzieć – „okręt flagowy” WRPO 2014+. Na wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu, a dokładniej – na wdrożenie innowacyjnych technologii, procesów czy produktów przeznaczonych jest bowiem prawie 400 mln złotych. Przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o dotacje na bardzo zróżnicowane projekty.

Dzięki unijnej dotacji Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Zabajka 2 w Złotowie kupił innowacyjny sprzęt rehabilitacyjny Innowalk. Trening wspomaga naukę chodzenia od nowa.

Digital Media Publishing Maciej Motylewski

Pieniądze można otrzymać na środki trwałe, ale też na inwestycje w transfer nowoczesnych technologii, nabywanie praw patentowych, licencji, know-how. Co istotne, będzie też można zainwestować w zakup nieopatentowanej wiedzy technicznej.

Poziom dofinansowania w przypadku mikro- i małych przedsiębiorstw może maksymalnie sięgnąć 45 procent kosztów kwalifikowanych, a dla średnich przedsiębiorstw – do 35 procent, przy czym dotacja jednego przedsięwzięcia nie może przekroczyć 5 mln złotych.

W kolejce czekają następne konkursy. Nabory aplikacji w ramach pozostałych działań 1.2, 1.3 i 1.5 w Osi priorytetowej I Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka zostaną ogłoszone w przyszłym roku.

Pomoc dla firmy i dla... pacjentów

W poprzednim rozdziale funduszy europejskich (w latach 2007-2013) bez większego trudu znajdziemy wielu przedsiębiorców, którzy doskonale wykorzystali możliwość rozwoju swojej firmy przy wsparciu unijnym.

Swojego zadowolenia nie kryje Katarzyna Klaczyńska, współwłaścicielka firmy Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Zabajka 2 w Złotowie.

– *Szczerze mówiąc, gdy składaliśmy wniosek o dofinansowanie, nie bardzo wierzyliśmy w sukces – wspomina.*
– *Okazało się jednak, że nasz projekt zyskał uznanie. Chodziło o dotację na zakup, a właściwie na refundację zakupu innowacyjnego urządzenia Innowalk do rehabilitacji*

Nowoczesna aparatura laboratoryjna, zakupiona dzięki unijnej dotacji, pozwala pracownikom poznańskiego Instytutu Technologii Drewna, prowadzić badania nad innowacyjnymi biomateriałami.

osób z deficytami neurologicznymi. Sądzę, że dodatkowym atutem naszego wniosku było również wprowadzenie do naszej oferty „alpakoterapii”, czyli rehabilitacji przy pomocy alpak, bardzo przyjaznych południowoamerykańskich zwierząt.

Zabajka 2 otrzymała z WRPO 2007-2013 ponad 220 tys. złotych. Jej projekt warty ponad 370 tys. zł został złożony w ramach wsparcia rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Czy ten cel został osiągnięty? Katarzyna Klaczyńska nie ma wątpliwości: – *Przeprowadzenie tego projektu pozwoliło nam na wzbogacenie dotychczasowej oferty. Wystarczy dodać, że jesteśmy drugim w Polsce ośrodkiem, który wykorzystuje urządzenie Innowalk.*

Działa ono w Złotowskim ośrodku od roku. Wykorzystuje się je w rehabilitacji osób z urazami neurologicznymi, np. po udarach czy wypadkach. Jego działanie polega na „pomaganiu” pacjentom niechodzącym lub uczącym się chodzić od nowa.

Nie dać się konkurencji

Aby osiągnąć sukces na współczesnym rynku, konieczne jest inwestowanie w rozwój i innowacyjne technologie. Z tego powodu z unijnego wsparcia skorzystał poznański Instytut Technologii Drewna. ITD w poprzedniej perspektywie finansowej otrzymał dotację na wyposażenie

Relację obejrzysz pod adresem:
<https://youtu.be/yJlfwXDFQWI>

laboratorium w aparaturę do oznaczania zawartości pierwiastków w innowacyjnych biomateriałach. Przygotowany z rozmachem projekt wart jest ponad milion złotych, a wsparcie z WRPO sięgnęło 700 tys. złotych. To zresztą nie pierwszy projekt, na który ITD otrzymał unijne pieniądze.

– Instytut jest jednostką naukową, która w niewielkim stopniu pokrywa swoje wydatki z dotacji otrzymywanej z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pozostałe środki pozyskujemy ze zleceń oraz z różnego rodzaju dotacji w formie tzw. „grantów” – informuje dr inż. Magdalena Witczak, która wraz z dr inż. Wojciechem Cichym jest koordynatorem projektu.

ITD wielokrotnie wcześniej ubiegał się o wsparcie z Fun-

duszy Europejskich na badania i aparaturę badawczą.

– Dzięki dotacjom udało się sfinansować między innymi wyposażenie laboratorium badania właściwości wytrzymałościowych mebli oraz laboratorium badania emisji lotnych substancji organicznych (głównie formaldehydu).

– Nie każdy jednak złożony przez nas wniosek kończy się powodzeniem – przyznaje dr Magdalena Witczak.

Tymczasem „wygrany” niedawno projekt jest w trakcie realizacji. Polega on przede wszystkim na zakupie bardzo kosztownej, supernowoczesnej aparatury. Dzięki temu instytut może rozszerzyć swoją ofertę usługową dla przedsiębiorców, produkujących lub wykorzystujących biomateriały (np. drewno, słoma zbóż).

– Ze względu na powszechne skażenie środowiska surow-

ce roślinne kumulują pierwiastki, które mogą niekorzystnie wpływać na właściwości wyrobów z nich otrzymanych – wyjaśnia dr Witczak. – Dodatkowo w procesach wytwarzania tych biomateriałów stosuje się różne substancje chemiczne, mogące negatywnie oddziaływać na ludzi i środowisko. W takiej sytuacji ITD, będący najważniejszą krajową jednostką badawczą, zajmującą się w ramach działalności własnej i usługowej pracami badawczymi, związanymi z opracowywaniem innowacyjnych materiałów i produktów z drewna, powinna posiadać laboratorium gotowe do prowadzenia badań zawartości i oddziaływania na środowisko substancji chemicznych zawierających szkodliwe pierwiastki.

Kto może powalczyć o europejskie pieniądze?

Liczy się dobry pomysł i projekt. W Wielkopolsce od lat stawia się na rozwój i konkurencyjność. Aby zwiększyć swoje szanse na powodzenie w ubieganiu się o unijne

wsparcie, warto dokładnie poznać zasady, jakimi rządzą się konkursy.

– Wszystkie projekty ubiegające się o dofinansowanie w ramach WRPO 2014+ muszą spełnić warunki wskazane m.in. w uszczegółowieniu programu – informuje dyrektor Hubert Zobel. – Wnioskodawca musi wpisywać się w katalog beneficjentów, a typ projektu i kategorie kosztów muszą zostać uznane za kwalifikowalne, czyli takie które podlegają refundacji.

Największe szanse na uzyskanie dofinansowania mają projekty, które najpełniej wpiszą się we wszystkie zatwierdzone przez Komitet Monitorujący kryteria wyboru projektów, a tym samym uzyskają najwyższą liczbę punktów. Nadrzędne znaczenie ma przygotowanie wniosku, w którym potencjalny beneficjent w obrazowy i szczegółowy sposób przedstawia koncepcję projektu, który zamierza zrealizować. ■

Małgorzata Linettej

Z pytaniami prosto do PIFE

Aby ułatwić beneficjentom korzystanie z unijnych pieniędzy utworzono ogólnopolską sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE). W Wielkopolsce działają one: w Poznaniu, Gnieźnie, Jarocinie, Kaliszu, Koninie, Lesznie, Nowym Tomyślu i Pile.

Głównym zadaniem PIFE jest dostarczanie informacji o wszystkich programach operacyjnych finansowanych w ramach polityki spójności UE. Jednolita sieć to nie tylko taki sam zakres usług, ale też jednakowe standardy w sposobie i formie ich udzielania. Do punktów mogą zgłaszać się wszyscy zainteresowani pozyskaniem unijnych dotacji. Konsultanci udzielają informacji na temat możliwości udziału w naborach wniosków o dofinansowanie i szkoleniach współfinansowanych z pieniędzy unijnych. Z pracownikami punktów można konsultować się także na etapie przygotowania i realizacji projektu. Pomagają zidentyfikować kluczowe obszary projektu, a następnie odnieść je do zasad i warunków, które mogą mieć wpływ na przyznanie dotacji z Funduszy Europejskich. Na etapie realizacji przedsięwzięcia pracownicy punktów wspierają beneficjenta, informując go m.in. o procedurach obowiązujących przy ponoszeniu wydatków z Funduszy Europejskich, zasadach archiwizacji dokumentów, obowiązkach dotyczących promocji projektów współfinansowanych

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Poznaniu.

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gnieźnie.

z FE i wymogach formalnych wniosków o płatność – z uwzględnieniem etapów ich przygotowania, zasad sporządzania części finansowej i rzeczowej, udzielania upoważnień. Ważnym zadaniem PIFE jest też organizowanie spotkań informacyjnych i szkoleń. Ich tematyka jest dostosowana do potrzeb beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, jak również do planowanych konkursów.

Z informacją o Funduszach Europejskich pracownicy PIFE docierają również do mieszkańców miejscowości, w których nie ma stałej siedziby punktu. Jest to możli-

we dzięki organizowaniu – we współpracy z lokalnym samorządem lub innymi instytucjami – Mobilnych Punktów Informacyjnych (MPI). W Wielkopolsce takich wyjazdów organizuje się zazwyczaj więcej niż 20 miesięcznie. Celem jest dotarcie do maksymalnej grupy zainteresowanych.

Wszystkie usługi świadczone w ramach sieci PIFE są bezpłatne. Punkty dostosowane są do obsługi osób niepełnosprawnych. ■

GŁÓWNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W POZNANIU

**Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
w Poznaniu, ul. Szyperska 14**

pon. 7:30-18:00

wt.-pt. 7:30-15:30

tel. 61 62 66 192; 61 62 66 193; 61 62 66 190

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W GNIEŹNIE

Starostwo Powiatowe, ul. Rynek 10/1

pon. 7:30-17:00

wt.-pt. 7:00-15:00

tel. 61 425 02 90; 691 950 043

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W JAROCINIE

Starostwo Powiatowe, Al. Niepodległości 10-12

pon. 8:00-18:00

wt.-pt. 8:00-16:00

tel. 62 740 79 56; 62 747 81 83; 781 555 200

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W KALISZU

Eurocentrum Innowacji i Przedsiębiorczości
ul. Rumińskiego 2 (parter, pokój nr 9)

pon. 8:00-18:00

wt.-pt. 8:00-16:00

tel. 62 595 69 47; 62 766 40 22

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W KONINIE

Konińska Izba Gospodarcza, ul. Zakładowa 11

pon. 7:30-17:30

wt.-pt. 7:30-15:30

tel. 63 246 88 12; 63 246 88 13

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W LESZNIE

Starostwo Powiatowe, pl. Kościuszki 4b

parter - pokój nr 13:

pon. 8:00-18:00,

wt.-pt. 7:00-15:00

I piętro - pokój nr 114:

pon. 8:00-16:00

wt.-pt. 7:00-15:00

tel. 65 529 68 06; 65 525 69 66

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W NOWYM TOMYŚLU

Wielkopolska Agencja
Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.
ul. Poznańska 33, budynek C (pok. nr 15, 16)

pon. 9:00-20:00

wt.-czw. 8:00-16:00

pt. 7:00-15:00

tel. 61 650 63 71; 61 650 63 72

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W PILE

Wielkopolska Agencja
Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 2

pon. 9:00-20:00,

wt.-czw. 8:00-16:00

pt. 7:00-15:00

tel. 61 650 62 33; 61 650 62 35

NASZ REGION

e-Biuletyn Informacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
wydawany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
Departament Polityki Regionalnej,
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel.: 61 62 66 300 • faks: 61 62 66 301
e-mail: promocja.wrpo@wielkopolskie.pl
www.wrpo.wielkopolskie.pl

Opracowanie: Wydawnictwo KA s.c. J. Tomczyk-Lidochowska, K. Wiśniewska-Lewicka,
ul. Górnicza 12, 42-600 Tarnowskie Góry,
e-mail: wydawnictwo@kasc.pl
www.kasc.pl

Redakcja: Joanna Tomczyk-Lidochowska, Łukasz Karkoszka, Małgorzata Linettej
Koordynacja: Piotr Talaga

Projekt i skład: Wydawnictwo KA s.c.

Zdjęcie na okładce: Warsztaty „alpakoterapii”, czyli rehabilitacji wykorzystującej bezpośredni kontakt z alpakami
– przyjaznymi południowoamerykańskimi zwierzętami, w Ośrodku Rehabilitacji Dzieci Zabajka 2 w Złotowie
fot. Digital Media Publishing Maciej Motylewski

*e-biuletyn Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego jest wydawany ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Pomocy Technicznej
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
oraz budżetu Samorządu Województwa Wielkopolskiego*